

Dialektord

mödryger	lat bekväm
vurte	blev
vart	blev , ja vart så gla
tetaxen	tilltagsen
skravel	patrask
ohäring	lymmel, drummel
tjyng	hostan kommer i tjynge
liggnes	liggande
krake	stör, även en svag (oduglig) person
tapeschere	tapetsera
talla	tallarna
grana	granen
hästa	hästarna
våppen	galen
på skrådda	på snedden
slinnet	utrymme över logbanan, vind på bod
drös	hög, flock. stort antal
drank	dricka-, brännvinsrest eller svinmat, (även om flytgödsel, gegga)
drava	göra hönsmat, kli och vatten
millväär	mildväder
karse	kasse
brona	trappen
gör-pösigt	jätteroligt
kantoret	skåp, garderob under trappan
Det är mulet över hela himlen sa han som pinka i kantoret	
kastloge	loge att kasta in säden för rensning
völer inte	vill inte, bryr sig inte
dänna börte	där borta
snöga	snöa
fnasker	småregnar ,det står och fnasker
snögi	snöig
ruten	rutten, brädat är öpprutet
röten	har röta, grana är röten
permedicken	pendel på klocka
vär rota	vädret, spec vid omslag
slummernoster	snopen,skamsen
reckordeli	duktig, rejäl om person
klippanischer	duktigt,bra den är det klippanischer I
klippa i	ta i, sätta igång
på linkelur	i beredskap, det ligger på linkelur
tearn	oxe till vänster närmast

en helan hopor = många

fråarn	oxe till höger, borterst
mä sors	med sols
skanker	fötter
töre	tyre, tjärsticka
tyrskate	torrtopp som har tyre, även kallad tyrorre
i jämter	bredvid
bröhabbe	brödkant, brödbit
habravink	pähitt, oberäknad händelse, t.ex halka omkull
öke	eka
bräsmäcka	flatbottnad eka
flatäske	" "
va heller som	i vilket fall som helst
si så där	något så nära, ganska ,nästan bra
räjong	område, region
knavricke	selpinne
brögressle	brödspade
ungsopen	tallriskvast med järnskaft att sopa ur ugnen med, med lös ring att fästa riset i
bressla	ställning för skötar och nät till tork
vebrann	bränsle, vedbrand
hötstång	ett sorts spett
krakstör, krakstake	hässje stör
kraka	sätta upp säd eller hö
rök	8 eller 10 par necker satt i rad
hattnek	översta neken på kraken, 4 st lades på toppen
neker lägges i kraken	så halmen skyddar underliggande neker
tryske	tröska
nöta frö	rensa torrt (klöver)frö i särskild frönötare framemot jultiden, gjordes vid kall väderlek, släppte lättare
dungen	avrenset, som användes till svinmat
schaljer	imponerande, glansfullt, det var schaljer
ösgös	generös i övermått,
klödra	taltrast
schabrack	ngt stort (eg hästtäcke)
slyngelålder	pojkes tonårstid
spela Allan	vara märkvärdig
knölföding	negativt uttryck om person
leding	elaking
skräpnäck	slarver
flahatt	tok
freda	sätta upp stängsel
le-höl	led, öppning, grind i stängsel

pellejersker	attraherad, upphetsad
te sä i trasera	" "
hännave	här vid
uk	oxok
uke å	oka av
vanpackig	trött, tjurig (oxe)
store bla	stora fötter
nättje	fiska med nät satt i cirkel och skrämma in fisken med slag i vattnet
löger	löjor
glänner	öppna vattenspeglar inne i vassen
vassbuk	små strömming
sutter	sutare, fiskart
emmere	hink, ämbar av trä
emart	hinken, ämbaret
smacke dit	spika fast
laser	lankor, dåliga kort
lank	svagt kaffe
slungen	hungrig
va vampacken	känna sig dålig
möljer	skräp
mölja	fisa
karduller	riktigt bra grejer
knarr	lättviktare, liten motorcykel
rekordeli	ordentlig, bra
rännesketa	diarre
en ann	en annan, i bet. jag, en ann kan inte klare dä
rede	klara av, reda ut
rede	prata, han redar så dant
e redi bise	en stor bunt, en stor hög
ha trana i skankera	ha smutsiga nariga spruckna fötter efter att ha gått barfota (som barn gjorde förr)
montascher	mustascher
vattenlagder	blek, slätstruken
emli	eländig, han så blek o emli ut
abbere	abborrar
backknäppa	liten backe på vägen
tjala	kela
uschalingen	usch
uschaarn	"
kjusa	dalgång
läne öpp	tina upp
skonk	hov

härmelan	häromdagen
härmesistens	häromsistens
oppän på	uppepå
sniskan	snedden
va på sniskan	vara berusad
göre ett puts	spela ett spratt
baluns	fest, tillställning
en hel skrälldus	mycket, många
härsiger	stirrig, nervös
heter	ivrig, kan inte vänta
nåå sä	vänta, lugna sig
möner	månar
styv i körken	märkvärdig
rammelbuljong	stryk
klyve näbb	munhuggas
härke	följe, lite negativt
black	pank
trallutt	låt, sång
piglock	dragsspel
byke	patrask
gröffel	otrevlig person
nagelspräcken	frusit så det värker i fingrarna
härtning	en otillförlitlig person
krösagök	" "
ge da å	ge dig iväg
inte så översa	inte så över sig
ajent	försäljare, agent
spagång	en spade djupt när man gräver
for	foder
långlundi	saktfärdig, långsam
kveke	kvickrot
prästnacke	baldersbrå
plänge	vända, vrida
plänge ut	töja ut
stog	stod, han stog dänna
tvarmätt	mycket mätt
värstinn	väderspänd
klära	kläderna
vidit	smidigt, enkelt
klödra	jollra
knappe på	knacka
knappe	spika lätt
ovöli	ovarsam

dane	smutsiga
så dant	så förskräckligt
jäfs	nypa, lite i handen
såder	lite grann, nypa om mjöl och salt mm
kallgrine	hänflina
gråtängsligt	eländigt
gröfje åt sä	roffa åt sig
klör	tång (växt)
lidda	backe
va e lurke	vara en sävlig, saktfärdig person
juling	egendomlig person
meva	glipa mellan tröja och byxor
mellankippel	" " " "
nubber o går	går med små steg
nummen	valhäft, (efter att ha frusit)
tocken där	en sån där
skallböl	envis, tjurig
de ruler o går	det knallar och går
slummernost	snopen, lite besvärad
snarskank	krokben
slingerskank	en ombytlig, ostadig person
skräpi	dålig, sjuk
skräppe	skryta
skvalm	dålig lukt
sleke	godis, efterrätt, något gott
ryde	busksnår
slåna	slånsnår
klök	bördig, fet
klak	vek, svag, grenen är klak
Bonnvila	Söderköping
grinner	vagnslämmar på bulthulsvagn
tisel	tistel
smallötet	med smala järnhjul
drög	hög kälke
drög	trög häst, skällsord till lat
störting	framkälke med banke till timmerkörning
tjier	kedjor
etter varar	eftersvarandra
stocka sä	stoppa sig i rör
alltivarar	lite då och då
köve (k)	säng
ännemä	längs med
hösgös eller hörpsnörp	för mycket eller för lite (allt eller inget)

vrägera	vrårna, även i närheten, han är i vrägerna
garnas	galnas, bråkar
plunnre	arbeta men inte göra ordentligt
anter	otålig
järsker	intresserad av kvinnor, lite framfusig
skräde	slarver
görp	skräp
gå å here	vingla, gå ostadigt
järsel	fiskrens
kritter, kräka	korna
krösa	lingon
rane	springa ute, även löpa om katt
bulsit	knöligt, ojämt, tjockt om kläder
frat	insekter
gnöla	klaga, jämra sig, även gråta
spaschaser	berättelse, påhitt, sköna
uschli	usel
gröpper	gropar
träna	krukväxterna, kan du vattna träna?
döra	dörren
på en slahän	på en höft, ungefär
grava	diket, utfallet,
den ar sia grava,	den andra sidan diket
ta föraven	ta kväll
garsken	galen, är du garsken?
åvisning	besvärlig, krånglig person
e-batting	illbatting
vresbank	tjurskalle
görhunn	otrevig, rå person
grosit	otrevligt, inte renligt
gör (g-ljud)	stor, mycket, förstärkningsord
gör en habravink	utmärker sig på ett bra sätt, gör en bra grej
flisa	sten som trappa
dröppje	idissla, kora ligger å dröppjer
ta ett par jöppen	ta ett par nävar
skate	sista delen av trädtopp som blir ved
flåsstinn	andfådd
flåsmätt	andfådd
fnule	småplocka med något, jag håller på å fnuler med då häringa
då häringa	det här
förtischen	fotogen (betoning på i)
glavatten	vattenpölar på gärdet, även vatten i båten
gremlin	inte klar, fönsterruta ä gremlin

möre	gå, åka ska vi möre iväj
iväj	i väg
fnyker	yr, virvlar snön fnyker
gå sta	starta
ta föraven	ta kväll
hörker	mallig, stolt
hålla skumtimme	sitta och vila tyst medan det skymmer
puste	vila
den ar	den andra, den ar sija
grava	(stort) dike
sija	sida
mös	mossa
resen	mager
ho	hon
na	henne, säj åt na
steje	anställa, städsla
schickanere	göra narr av
gått i sko	räcker inte till
krako	sjuk, han ligger för krako
ögna	ögonen
skjuta solböge	skugga med handen över ögonen
helan hoper	en hel hop
ta taga	slåss, brottas
drätte	spilla, skväätta
etterfört	efterhängset, kroniskt dåligt ställt
virver	snabb, kvick
lickre	bättre
lalla vær	bra väder,solsken
nagger	bestämd
däne	saknas, borta, knappen ä däne
säna	senare
lätt höre	lät höra
tatt	tagit
ven	veden
stövarn	stöveln
sönnar	sönder
ellen ä lös	elden är lös
hur har dutt	hur har du det
slö tena	slå till henne
vitte mjöl	vetemjöl
nöll	noll
ötta	åtta
dardera	sänkorna dalgången,

menes	retas
köne	kvinna, lite negativt
möshumle	långsam person
glugen	glupsk
mankere	fattas, mankera, fungerar ej
tak-paff	tak-papp
gluffse i sä	äta slarvigt, gluffsa i sig
görpöse	negativ om person, rå person
struger	stramar, sitter åt
sinkadus	örfil, slag, snyting
annlessere	annorlunda
ta bardänger	gör stora svängar, knycker, vinglar
slöket	flickan (negativt)
bägge	tacka, får
skrabbarter	krasslig
glöpösa	vantar
bovägga	tvärstopp, då ä bovägga direkt
blige	titta
koxer	starbligar, som ugglor
glane	titta
latt-le	en sorts grind, två par stolpar med slanor liggande över varandra
sill-blek	ljus från åska men inget ljud ”När sillan vänder sig i Östersjön”
i nunnas i vecka	nyss i veckan
inte ha remedier te	inte ha grejer till
i krumsilunsen	i horisonten
börne	bulna, svälla
våplötta	våp
rea	ria, hus med bara tak
skryinne	flak med låga kanter och sätte på släde
tjåka	käken
grosgöre	tråkigt arbete, ”skit-göra”
bosene, bosgöra	tråkigt arbete, tungt arbete
marongnål	nål att sätta upp hårknuten med
i tur senna	i förfjol, i tu år sen
ha fåter för sig	ha dumheter för sig
ena sig på	verkligen försöka, han ena så på att ha sönnert
triven	hågad
högen	hågad
e fränge	en lukt
en smatring	en häftig regnskur
möre	arbeta sakta

nacktrinn	översta delen av slanan i gärdesgården
basa	koka grangrenar till vidjor till gärdesgården
boknodd	handelsbiträde
gråtängsligt	bedrövligt
uvärsfögel	spillkråka
millvärsfögel	"
blan	fötter
dä skulle en kunne äte mä bå hake å näse (om pudding och annan mjuk mat)	
anter	ivrig
vigulanter	övermodig, stilar sig, stöddig
knalla å söp	höll på med att supa
flåp	osympatisk person
schangsere	bli sämre, se sämre ut
ree	hävstång, t.ex. av trädstam
rul	valk knöl
glöte	bada, hålls i vatten
kuckle	hålla på med ,laborera
mixtre	" "
rack-åke	två kälkar med flak
störting	kälke till timmerkörning för en häst
skåk	skackel, på vilken det satt bromsjärn, till kälke
öppless	uttråkad,utless
köre öppless	köra hem timmerlass med fram och bakkälke, från upplag
schangdåbelt	fint, utmärkt (gentilt)
joxe	röra ihop
gröte	" "
fejslyckte	lagårdslyckta
fejs	liten lagård
schänglinga	pinnar på högaffel
baggaschel	skinnmössa, herrmodell
skravel	många stenar, även småslantar
åvising	slarver
folkfatt	vettig
skravlas	slarver, kräk, odugling
skravelhas	" " "
örna	öronen, även örarna
groshunn	otrevlig rå person
sypput	suput
sketsprätt	märkvärdig, viktig person
bonntröst	järntråd
öppgäll	vinst vid affärer

jag kan inte göra annat än	le sa kärringa som gjorde grinner
sillstrypare	handlare
regnfögel, ollaskrika	spillkråka
buding	pudding
putell, putelj	butelj
schöve	skjul
hämté	agnar
pära	potatis
drös-skövel (s+k)	spannmålsskyffel
drakt	ok
snugge	tigga, hunn snugger
snugge	rökpipa
rönten	galten
gröpp	djurmat, gröpe
skak	kobindsle
illfänas	väsnas
bleker	blixstrar
pajssare	skojare, skämtare
lurendrejare	skojare, ej betrodd person
ink	hink
lögho	skållkar, vid slakt
åstänge	avständer till foderbordet i lagården
kvisten	utbyggd farstu,
farstva	farstun
urken	(känna sig) dålig
gör-sköj	mycket roligt
skimler	flimrar fram för ögonen
dyngkast	gödselhög
logkista	trägolv i logen med kanter, användes vid slagtröskning
parre	liten skogsdunge, blomstergrupp ute
inte vånner	vill inte, nedläter sig inte
exmere	passa, han exmerer inte att komma
korsten	skorsten
e smyge	en glänta, glipa t.ex. i skogen
i jons	i går, i förrgårskväll
nunnas	nyss, förut
nätting	nattgammal is
sjön bäcker	sä lugna fläckar på sjön med krus emellan, ger regn
bergklabber	bergknallar
remedier	fina grejer, då ä remedier
trinne	slana i gärdesgården, som las på snedden
höt	avstånd mellan staverna i gärdesgården, något mer än en meter

eledig	otålig gnällig
dörsker	däven, trött
dä syder	det lutar
garsken	galen
språllen	"
brö-kvape	brödkant
kvape	träflöte till nät
gisthåll, gistgård	torkställning för nät
hoting	hötstång
hörvel	värprede (även när djur bäddar åt sig)
hörvel	örfil
skogsbacke	skogsdunge
dynke	dis, dimma, då ä dynke i kant
bynke	skräp, ogräsfrö vid tröskning
hämte	agnar
späner	småstickor av trä
härsken	arg
trinndike	täckdike där man lade 7-8 träslanor, gärna med lite kvist kvar, i botten och lade granris över innan det lades igen
speta öpp	kliva upp
görer mä	sysselsätter sig med
inte bölvatt	inte så bra
inte storvatt	dåligt ställt, knapert
böl	slö (yxa)
mackurrium	medel att pigga upp trötta hästar med (arsenik?)
spranter	pigg, upplivad
schöfftē	köpte
grosnäck	rå person, otrevlig typ
ä ärkt	är besvärligt, ont
herse	ha bråttom
litter på	led på
dröga	neg om person, slö person
lätter	slanorna att stänga med i latt-le
vule	ville
ekmör	det murkna inne i gamla ekar, användes till rökning
näns int	förmår sig inte
slantritt	halt
slank	liten del, rest, "en slank kvar av vedtraven"
skvätt	" ,även detta om ved t.ex. åkarn hämta sista skädden massave
nymält	nytt, intressant
nagger	bestämd, (om person)
ikräjen	ihärdig

närnöft = oödlig nära

e mänske = kvinna

Just nu ä ja triven, kanske lite ikräjen å få plite ner lite inna ja tar föraven. Samtidigt som då kommer en smatrings, känns e fränge från Olofstorps. Då känns lite efterförrt i skrövet o då ä en inte så virver, hoppas då blir likre.

I möra vill vi bli ve lallavär, kanske måste än då skjute solbåge.

Nunnas hade ja ont i armögat, ida ä ja likre, ja då ä till o mä folkfatt. Nu ska ho o ja möre iväj o repe å lite blomster. Vi går på den ar sia väjen men vi får inte gå te bress. Vi höpper över krondiket, ja klarert, så nu ble ja lite hörker. Just nu sittera på verandan o vänter på äte. Ress va de å kommer katta utfarnes från farsta, ho fick se en sörk. Ho ä inte resen. Ja ä te ress o ta öppna för ja vill dalke katta. Då gjorde ja o mä då ä ho tefress. Nu ä en högen på lite äte för en har vurte lite sulten, men en är ju inte resen precis. Hoppas inte att ätet gått i stå. Ja sir att gurkera ä snurkne och att joggubba ä te stäns på matbolet. Pärna har också vurte snurkne, så en får fälle ta e smeke innan allt äte ä te stäns, kom ihåg mycke flöt på smeka (macka). Här ä då ätterförrt så en får smalke. De bjur ju bare på grönfor, men en får inte schinkanere dom för dä, för då tycker di att en ä mödryger o då vill en fälle inte va. Nu vröles då om att en ska te boa o fniske o då måste en va enveten o ikräjen för att de ska bli godkänt.

Då har vurte kölsvart ute o ja tror då börjer snöge, åtminstninga fnyker dä. Då ä inte höget mä snö, för då ska en ut o sköte, o fy för den dålige om snögen ä blöter då blir en snart trötter, ja puste måste en fälle ändå ett par tre vänner inna en tar föraven.

Nu höra hur hynna kommer skällnes på ar sia gälet, då ä drev på gång så här i mörkart framåt kvällninga. Utå spöra å dömma sira att dä ä haarn som komme fjättres läng lagårsvägga o säna längs utmä åna.

Nu skener inte haarn inte så fort så en hinner si hur de lange örna slör frm o tebakers. En kan si att framskankera är körtare än de bakre o svansen är gör liten.

Klippanischer	framåt, tag	den är det klippa-nischer i
Ta taga	släss, ta krafttag	ska vi ta taga
Drättle	spilla	drättle inte ut
Etterförrt	efterhängset, fattigt	här är det etterförrt
Virver	snabb, flink	han är virver
Likre(Lickre)	bättre	hon är likre
Lalla väder	bra väder med sol	i da ä de lallavär
Nagg	bestämd	ho ä nagger
Däne	borta, saknas	skosnörat ä däne
Dutt	du det	hur har dutt
Latt	låt, låta	latt höre
Tatt	tagit, stulit	har du tatt et
Ven	ved, veden	ven ä slut
Folkfatt	det går an, hyfsat bra, skapligt	dä ä folkfatt
Välvete	klara, fixa, ro i land	dä ska vi välvete
Mödryger	högfärdig, dryg	han ä mödryger
Vurte	blivit	ho har vurte resen
Resen	mager	
Steje dränge	anställa	vi ska steje dränge
Schinkanera	göra narr av	schinkanera na inte
Krako	sjuk	ho ligger för krako
Solbåge	skärma av för solen	ho skjuter solbåge
Armögat	armhålan	de klier i armögna
Nunnas	häromdagen	de var här nunnas
Ösjö	slösaktig	ho har vurte ösjö
Högen	hågad	ä ho högen
Spagång	spad tag	gräv e spagång djupt
Te bress	till breddes	gå inte te bress
Te ress	till reds, klar	ä du te ress
Te fress	tillfreds	ä du te fress
Dalke (tjockt l)	hålla på med	dalk inte katta
Glahytta	lössläppt	ho ä e redi glahytte
Te stäns	till städés	de ä inte te stäns
Vrägera	vrårna, i hörnen	dä ä i vrägera
Snurk	sur	ä han snurk
Enveten	envis	dä va en enveten.....
Fniska	städa, göra fint	ho fnisker ida
Smalke	svälta	in an får smalke
Triven	hågad	ä du triven
Ikräjen	ihärdig	va du ä ikräjen
E fränge	en doft, en lukt	dä kom e fränge av...
E smatring	en skur (smatter)	dä kom en smatring
Möre	köra, gå, åka	ska vi möre iväj

Fnyker	ryker, yr, virvlar	dä fnyker lite snö
Gå sta	göra, starta, gå igång	ska vi gå sta å jobba
Föraven	för aven, ta kväll	nu tar vi föraven
Den ene sia	den ena sidan	vi går på ene sia
Den ar sia	den andra sidan	de går på ar sia
Mös	mossa	ska vi hämte mös te ljusstaka
Ruten (Röten)	rutten	bananen ä ruten
Färsta	färstun, förstugan	stövla står i färsta
Frösta	frosten	frösta ligger vit på...
Snöga	snöa	dä snöger ute
Blanne te	blanda till	ska blanne te cement
Nåre	några	har du nåre påra
Vatt	varit	var har du vatt
Mä	med	ska du mä
Te	till	ska du mä te stan
Aldri	aldrig	hör du aldrig på
Månge	många	ja har månge förslag
Geck	gick	han geck däråt
Feck	fick	han feck betalt
Unner	under	dä ä unner trappa
Ställa	ställena (Hus)	var ligger ställa
Kunne	kunna	kunne du inte
Sola	solen	ser do sola
Gröne	gröna	träna ä grone
Åna	ån	åna rinner förbi
Sömmernatta	sommarnatten	sömmernatta ä ljummer
Tin	tiden	tin står still
Sän	sedan	kom sän
Stövla	stövlarna(-Na)	hämt stövla
Smön	smöden	åk till smön
Snickarn	snickaren	säj åt snickarn
Montörn	montören	hämta montörn
Garvarn	garvaren	säj te hos garvaren
Emälla	i mällan	dä ä emälla husa
Blann	blanda	blann te en dragare
Körv ståenna	korv stånden	stann te ve körvståanna
Hynna	hunden	gå ut mä hynna
Allti	alltid	gör allti söm ja sär
Skanker	fötter	hynna har fyra skanker
Söndasmöra	söndagsmorgon	dä ä söndasmöra nu
Ve	vid	dä står ve vägga

Säkart	säkert	ä de här säkart
Soldatera	soldaterna	har soldatera vatt här
Knektera	knekterna	har knektera vatt här
Befäla	befälen	har befälen vatt här
Tvungne	tvungna	ä vi tvungne å göre
Pära	potatis	hämt pärna i körgen
Steni	stenig	åckarn ä steni
Lagårvägg	ladugårdsvägg	dä ä vid lagårvägga
Mjölka	mjölken	du kan hämte mjölka
Rimlitt	rimligt	ä då rimlitt
Skickli	skicklig	ho ä skickli
Fruera	fruarna	fruera har gått
Herrera	herrarna	herrera har lagt å
Slätta	slätten	de ä på slätta
Gälet	gärdet	de ä på gälet
Kvällninga	kvällningen, kvällen	framåt kvällninga
Någe, nätt	något	har du sett nätt
Stassbona	stadsborna	stassbona har komme
Spöra	spären	spöra ha blitt djupe
Nåre	några	har då blitt näre spör
Trettan Ejortan Emtan Sextan Sjuttan Nittan	tretton	dä ä trettan stycken
Vintarn	vintern	dä ä kallt på vintarn
Sömmarn	sommaren	sömmarn ä varmer
Nosa	näsan	nosa ä onner
Ögna	ögonen	har ont i både ögna
Börer höl	borrar hål	vi börer höl i planka
Billit	billigt	dä har vrzte billit
Velass	vedlass	hämt ett velass
Nittanhundraartan	nittonhundraaderton	född nittanhundraarta,
Orkestarn	orkestern	hör på orkestarn
Lita rullte	liten rullta	ho ä e lita rullte
Slör dank	gör inget	han går o slör dank
Slaje dank	gjort inget	han har bare slaje dank
Klära	kläder	ta på klära
Se övart	se över det	ja ska se övart
Knavelvricka	selpinne av metall	sätt i knavelvrickera
Rystart	rystar det (mattor, kläder)	du rystart

Sakte	sakta
Åke	åka
Betrakte	betrakta
Rikere	rikare
Fattigere	fattigare
Ståtliga	ståtliga
Korte	korta
Långe	långa
Bree	breda
Smale	smala
Höge	höga
Låge	läga
Spare	spara
Slöse	slösa
Odla	odla
Skörde	skörda
Sälje	sälja
Köpe	köpa
Närmste	närmaste
Slite	slita
vile	vila
Puste	pusta
Börjde	började
Slöt	slutade
Tänne	tända
Elle	elda
Danste	dansade
Ramle	ramlade

läner öpp tinar
 knort fort, snabbt,
 karti märkvärdig
 spaschaser påhitt, historier, lustigheter

ovrli oför siktig

Turistens guide till öschötskam

Bovägga att förstå vad de säger i Öster-
götland?

För din skull har vi här det absolut bästa
hjälpmedlet; ordlistan som våra läsare fi-
kostigt hjälpt till med under åren.

Ostgötska "r" i början av ett ord har vi
skrivit med "o" (oediq=redig). Det blir
tydligast så, även om det ser lite under-
ligt ut.

En apostrof markerar utesluten bokstav, inte hur ordet uttalas. Du ska veta att detta bara är en liten del av det mustiga tungomål som talas i de djupa Tjällmoskogarna eller på slätten, bortåt Skäninge och Vadstena. För att inte tala om i Kinda eller Ydre. Varsågod, detta är din guide till den lödiga öschötskan:

A <i>arsl'a =</i> (på den) andra idan	B <i>atten</i> = leka taffatt <i>mäborte, dennäbörte</i>
abrovink = specialkonstruk-	C <i>tion av något slag</i> , t ex fotboll
ambras = släss	D <i>attavar</i> = kälismat
ambrasste, amerfesse =	drafli, draljlit = dragit
anterdamer = upphetsad, bli	drank = sprit
annorlunda	dröpöcher = idisslar
ärper = fasttorkad smuts	duske = smärreagna
ärperinna = pakethållare	dán = trött, dimmig (i ögo- nen)
balalte = cykel	dän = borta, ur vägen
baxne = häpna	däf oer sche = det ordhar
billeria = biliana	däf bleker = det blixtar då schöver åpp = det klar- nar upp
biss = bitas	däf struler = det krånglar
bisse = blisktra	däddete = viddema
blöge = blöda	dängde = stå till
bo ert = bordet	dörsk = matt (i ögonen t ex)
bot = lagt på ex på byxbak	e atti eller illbatti = en- vis, tjurig
börrage = stört omöjlig!	e blång och e sväll = snart borta, fort urdrucken
brona = trappan, farstubron	E <i>fläckchen</i> = lite smätkig, indisponerad (i Atvidå- bergs- och Kärdatrakten)
bräe, brät = bräder	gæk te' biess = gick i bredd
bröte = alléhandla skräp	glort göre = görा färdigt
bulte = förvaringskärl	glönta = titta
buistik = knöldigt	gravatten = mindre över- svämning
byggnung = byggnad	glöttne = mycket svag lampa
byxner = byxorna	glöbbi =スマskig (om bak- verk)
bái eller ból = slö (om kniv)	granne = högfärdig kvinna
bátsena = båthuset	gramantcykter = nogräknad,
bäng, bängér = dum	græmlí = ojämt smutsig
bögel = buckla,stryk (i Mo- tal)	grifnäve = handfull (mått på mjölt t ex)
bös = strö, halim	grinner = högfärdig kvinna
börte, börte = bönjade	K <i>keetalk (kateka)</i> = fart kasse, pose
	kavá = hasa eller fara
	katl = märvärdig
	kring
	kilpanischier = nägon
	kiödder = täng (i havejt)
	kraaka = boskamp, by
	käkstak = grov stopp
	kåx int' så daant = tjai
	int'e så förfärligt
	kóna, kóne = flicka
Regn	guu' va' han oeddé = ol, vad han pratade
	gyfise = lunka, lufts
	gälla luft = klart (vader)
	hänses, honoms = har
	hånnave = göra sig till
	hånsers = avgut, baklä
	hammas = hennes
	hämnafrá = härfiran
	härtnate (åpp) sel = lugn
	SIG härike = patrask
	häser = blåser
	häschilleria = skulderb
	hörk, hörker = stolt
	hämter = brevdyd
	haker = elak
	hile knott = fort, snabb
	illmar! = full i sjutton
	irskter = örädd
	isvint = smidigt, enke
	jolpåra = potatis
	julire = stå ostadigt (on- töremål)
	K <i>keetalk (kateka)</i> = fart kasse, pose
	kava = hasa eller fara
	katl = märvärdig
	kring
	kilpanischier = nägon
	kiödder = täng (i havejt)
	kraaka = boskamp, by
	käkstak = grov stopp
	kåx int' så daant = tjai
	int'e så förfärligt
	kóna, kóne = flicka

köttsia = körtiallarna	oule (rule) = gå på prome-
läkarn = läkaren	nad. Kan också betyda
lekstua = lekstuga	"ha sex" påstås det.
läcka = backen	oyste (nyste) = skaka
lickse = inte så kya	öäffera (räfflera) = ränder-
lickerste = båsta, godaste,	na
finaste	äftele (räfte) = rappa
linker = vara på lyran, halt	oäfte säl (rätte säl) = reta
lurke = stökad mössa,	sig
ärven skinnmössa	oättöversväng (rättöver- svang) = genväg
längt skan i Väll = avlägsset	svang
läne öpp = tina upp	öätkigaretter (rätkigaret- ter) = cigarettter
lätt igen = stäng igen	o-äring = otrevlig typ
löhillia = skinnmössa	pätkartong = pappkartong
m = maden	pättasott mjölk = spenvarm
lätsake = grön synål t ex	mjölk
male = kraft	pattera = kvinnobröst
meens = kivias	platera = utgångsra skor
mulvanter = tunvantar	piproll = grönig, kinikig
määltahäte = gjipa mellan	pjutt = liten hög
tröja och byxor	plöje sön = plöga
mäooa (marras) = hästen,	prisnott = snopen
märren	på lötet = punktering
mödryng = ovillig	para = potatis
mör i mutten = inställsam,	ranker = ben
len i truten	ranka = springa
möösien = mossen	skreklet = skrevet
möösa = hasa, söla sig	skressle = grena
läkkoese = nackspär	skräde = otäckling
läkkoese = gå med små steg	skräidå = språklära
nyvli = funnilig	skrapen = sjuk
nät täckna = nägot likan-	skräipa = skrävia
de	skuff = chiffonjé, skåp, ock-
pendde (ramde) = uppror	såd bilens baklucka
om en tuk som loper)	skväm = mycket utspädd
obändl' = envils	väkska
oets (jet) = retas	sköve = skrubb
ofrådande = visar dåligt upp-	slajt; slägit = slagit
ogge = svallvåg (efter fågel	slieke = slicka
eller fisk som bryter	sloback = bär- eller safirkärm
vattenry)	slöngen = snopen, tillintet-
ohäring = otäck männsika	slöjd
omhoones = föra oväsen	slommernäst = snopen
oppless = trött på	slund; slundier = kvicktänkt, klipsk
overs = lovart	slösses = tygskynke
ouge (rugue) = sårskorpa	släggahie = slånbarbsbuske
ouf (rul) = knörligt (om säng-	smuttrit = småmönnistat,
kläder eller skjortan in-	småregulligt
nanför byxlinningen)	
	oule (rule) = gå på prome-
	nad. Kan också betyda
	"ha sex" påstås det.
	oyste (nyste) = skaka
	öäffera (räfflera) = ränder-
	na
	äftele (räfte) = rappa
	oäfte säl (rätte säl) = reta
	sig
	oättöversväng (rättöver- svang) = genväg
	öätkigaretter (rätkigaret- ter) = cigarettter
	o-äring = otrevlig typ
	pätkartong = pappkartong
	pättasott mjölk = spenvarm
	mjölk
	pattera = kvinnobröst
	platera = utgångsra skor
	piproll = grönig, kinikig
	pjutt = liten hög
	plöje sön = plöga
	prisnott = snopen
	på lötet = punktering
	para = potatis
	ranker = ben
	ranka = springa
	skreklet = skrevet
	skressle = grena
	skräde = otäckling
	skräidå = språklära
	skrapen = sjuk
	skräipa = skrävia
	skuff = chiffonjé, skåp, ock-
	såd bilens baklucka
	skväm = mycket utspädd
	väkska
	sköve = skrubb
	slajt; slägit = slagit
	slieke = slicka
	sloback = bär- eller safirkärm
	slöngen = snopen, tillintet-
	slöjd
	slommernäst = snopen
	slund; slundier = kvicktänkt, klipsk
	slösses = tygskynke
	släggahie = slånbarbsbuske
	smuttrit = småmönnistat,
	småregulligt
	oule (rule) = gå på prome-
	nad. Kan också betyda
	"ha sex" påstås det.
	oyste (nyste) = skaka
	öäffera (räfflera) = ränder-
	na
	äftele (räfte) = rappa
	oäfte säl (rätte säl) = reta
	sig
	oättöversväng (rättöver- svang) = genväg
	öätkigaretter (rätkigaret- ter) = cigarettter
	o-äring = otrevlig typ
	pätkartong = pappkartong
	pättasott mjölk = spenvarm
	mjölk
	pattera = kvinnobröst
	platera = utgångsra skor
	piproll = grönig, kinikig
	pjutt = liten hög
	plöje sön = plöga
	prisnott = snopen
	på lötet = punktering
	para = potatis
	ranker = ben
	ranka = springa
	skreklet = skrevet
	skressle = grena
	skräde = otäckling
	skräidå = språklära
	skrapen = sjuk
	skräipa = skrävia
	skuff = chiffonjé, skåp, ock-
	såd bilens baklucka
	skväm = mycket utspädd
	väkska
	sköve = skrubb
	slajt; slägit = slagit
	slieke = slicka
	sloback = bär- eller safirkärm
	slöngen = snopen, tillintet-
	slöjd
	slommernäst = snopen
	slund; slundier = kvicktänkt, klipsk
	slösses = tygskynke
	släggahie = slånbarbsbuske
	smuttrit = småmönnistat,
	småregulligt
	oule (rule) = gå på prome-
	nad. Kan också betyda
	"ha sex" påstås det.
	oyste (nyste) = skaka
	öäffera (räfflera) = ränder-
	na
	äftele (räfte) = rappa
	oäfte säl (rätte säl) = reta
	sig
	oättöversväng (rättöver- svang) = genväg
	öätkigaretter (rätkigaret- ter) = cigarettter
	o-äring = otrevlig typ
	pätkartong = pappkartong
	pättasott mjölk = spenvarm
	mjölk
	pattera = kvinnobröst
	platera = utgångsra skor
	piproll = grönig, kinikig
	pjutt = liten hög
	plöje sön = plöga
	prisnott = snopen
	på lötet = punktering
	para = potatis
	ranker = ben
	ranka = springa
	skreklet = skrevet
	skressle = grena
	skräde = otäckling
	skräidå = språklära
	skrapen = sjuk
	skräipa = skrävia
	skuff = chiffonjé, skåp, ock-
	såd bilens baklucka
	skväm = mycket utspädd
	väkska
	sköve = skrubb
	slajt; slägit = slagit
	slieke = slicka
	sloback = bär- eller safirkärm
	slöngen = snopen, tillintet-
	slöjd
	slommernäst = snopen
	slund; slundier = kvicktänkt, klipsk
	slösses = tygskynke
	släggahie = slånbarbsbuske
	smuttrit = småmönnistat,
	småregulligt
	oule (rule) = gå på prome-
	nad. Kan också betyda
	"ha sex" påstås det.
	oyste (nyste) = skaka
	öäffera (räfflera) = ränder-
	na
	äftele (räfte) = rappa
	oäfte säl (rätte säl) = reta
	sig
	oättöversväng (rättöver- svang) = genväg
	öätkigaretter (rätkigaret- ter) = cigarettter
	o-äring = otrevlig typ
	pätkartong = pappkartong
	pättasott mjölk = spenvarm
	mjölk
	pattera = kvinnobröst
	platera = utgångsra skor
	piproll = grönig, kinikig
	pjutt = liten hög
	plöje sön = plöga
	prisnott = snopen
	på lötet = punktering
	para = potatis
	ranker = ben
	ranka = springa
	skreklet = skrevet
	skressle = grena
	skräde = otäckling
	skräidå = språklära
	skrapen = sjuk
	skräipa = skrävia
	skuff = chiffonjé, skåp, ock-
	såd bilens baklucka
	skväm = mycket utspädd
	väkska
	sköve = skrubb
	slajt; slägit = slagit
	slieke = slicka
	sloback = bär- eller safirkärm
	slöngen = snopen, tillintet-
	slöjd
	slommernäst = snopen
	slund; slundier = kvicktänkt, klipsk
	slösses = tygskynke
	släggahie = slånbarbsbuske
	smuttrit = småmönnistat,
	småregulligt
	oule (rule) = gå på prome-
	nad. Kan också betyda
	"ha sex" påstås det.
	oyste (nyste) = skaka
	öäffera (räfflera) = ränder-
	na
	äftele (räfte) = rappa
	oäfte säl (rätte säl) = reta
	sig
	oättöversväng (rättöver- svang) = genväg
	öätkigaretter (rätkigaret- ter) = cigarettter
	o-äring = otrevlig typ
	pätkartong = pappkartong
	pättasott mjölk = spenvarm
	mjölk
	pattera = kvinnobröst
	platera = utgångsra skor
	piproll = grönig, kinikig
	pjutt = liten hög
	plöje sön = plöga
	prisnott = snopen
	på lötet = punktering
	para = potatis
	ranker = ben
	ranka = springa
	skreklet = skrevet
	skressle = grena
	skräde = otäckling
	skräidå = språklära
	skrapen = sjuk
	skräipa = skrävia
	skuff = chiffonjé, skåp, ock-
	såd bilens baklucka
	skväm = mycket utspädd
	väkska
	sköve = skrubb
	slajt; slägit = slagit
	slieke = slicka
	sloback = bär- eller safirkärm
	slöngen = snopen, tillintet-
	slöjd
	slommernäst = snopen
	slund; slundier = kvicktänkt, klipsk
	slösses = tygskynke
	släggahie = slånbarbsbuske
	smuttrit = småmönnistat,
	småregulligt
	oule (rule) = gå på prome-
	nad. Kan också betyda
	"ha sex" påstås det.
	oyste (nyste) = skaka
	öäffera (räfflera) = ränder-
	na
	äftele (räfte) = rappa
	oäfte säl (rätte säl) = reta
	sig
	oättöversväng (rättöver- svang) = genväg
	öätkigaretter (rätkigaret- ter) = cigarettter
	o-äring = otrevlig typ
	pätkartong = pappkartong
	pättasott mjölk = spenvarm
	mjölk
	pattera = kvinnobröst
	platera = utgångsra skor
	piproll = grönig, kinikig
	pjutt = liten hög
	plöje sön = plöga
	prisnott = snopen
	på lötet = punktering
	para = potatis
	ranker = ben
	ranka = springa
	skreklet = skrevet
	skressle = grena
	skräde = otäckling
	skräidå = språklära
	skrapen = sjuk
	skräipa = skrävia
	skuff = chiffonjé, skåp, ock-
	såd bilens baklucka
	skväm = mycket utspädd
	väkska
	sköve = skrubb
	slajt; slägit = slagit
	slieke = slicka
	sloback = bär- eller safirkärm
	slöngen = snopen, tillintet-
	slöjd
	slommernäst = snopen
	slund; slundier = kvicktänkt, klipsk
	slösses = tygskynke
	släggahie = slånbarbsbuske
	smuttrit = småmönnistat,
	småregulligt

En kan glöte å fnöle, å glane å glo

schötska, va ä dä? Dä sön ä dännebörtewe ä
dä sön inte ä häneve ä dä sön ä hänne ä dä
söm inte ä dämme. Hänne ä dämme ä nästen sam-
me sak, fast på olika holl, kan en säjje. Sä ä dä
öschötska. Mycke ä like, å mycke ä olike. Ä
dä finns vårat å domses å hanske, å till å mä öavens. Som-
lit ä furt å hart å gurt. Den sön ä på dä jätet kan skene tel-
ter tiggle, va garschker, jersker, eller grannptyckter. En kan

glöte å fröje, å glane å glo, å vare mör i mutten. En del di
ä ämmlie, en del har nackaoese, å näre går å såser. Di söm
dansde å skente i gar, di ä gamle å bå vimle å stèle i da,
men si di unge di tar en oättöversväng å har mällahätte.

JÖRGENAUER
013-28 01 677
jorgen.auer@corren.se

An illustration of a branch with two pink flowers and a green, rounded bud.

a'ar si'a = (på den) andra sidan
abrovink = specialkonstruktion, tex en svigg, fiffig dribbling

a'ar si'a = (på den) andra sidan	barka å'sta = ge sig iväg med
abrovink = speciellkonstruktur	buller och bång
t ex en snygg, fiffig dribbling	base = stor järrnyta
i fotboll	binge = förväringshög (t ex med hö eller rág)
attavar = kvällsmat	bladdra = prata bredvid mun
ambatas = slåss	bleke = blixta
annlesare, anlesse,	bringder = tvungen
annerlesse = annorlunda	båsena = båhuset
anter = driftig, energisk, arbet-	bäckla = trötta ut sig genom hårt
sam, flitig, ivrig	arbete
anterdane = upphetsad, bli-	bögel = buckla, stryk
till sig	bös = strö, halm
arsviska = lismare	böse = tråkmåns
avli = fruktsam	
atter = ärter	

barka ǻsta = ge sig iväg med	buller och bång
base = stor järngryta	
binge = förväringshög (t ex	
med hö eller råg)	
bladdra = prata bredvid mun	
blekta = blixta	
bringder = tvungen	
bätsena = båthuset	
bäckla = trötta ut sig genom hå	
arbeta	
bögel = buckla, stryk	
bös = strö halm	
böse = tråkmåns	

dase	= kela med, smeka
datten	= leka tafatt
domses	= deras
drank	= sprit
drettla	= spilla ut
drättle	= slö kväma
med vatten	= skvämma och skväätta
döglap	= det lösa skinnet framför bogen på en ko
droppje, dröppsher	= idissla.
"Koa ha tappet droppjen"	= hop, mängd
drösa ikull	= ramta omkull
duske	= småregna

e **joppen** = handfull
e **ledig** = träkig och grinig typ
elemänskad = riktig (elemän-
skad using)
ene så på = envist bemöda sig
enter = antingen
e **odier** **pöjk** = en duktig pojke
ess = ifall
etterkessa = surpuppa

e joppen = handfull
eledig = tråkig och grinig typ
elemänskad = riktig (elemän-
skad usling)
ene sa pa = envist bemöda sig
enter = antingen
e oedier pojik = en duktig pojke
ess = ifall
etterkvesa = surpuppa

ladugården	emellan väggen och
flådrer	dungrämmen
fian	rullar av björknäver
flangbrånn	sjukdom på tall,
torrtopp	
flasmätt	flässtimmer
flått	= fastning
flöge	= vindflöje!
fnalla	= göra något sakta och
tyst	
fnul	= lättfotad flicka
fnask	= småskräp
fnaska ner	= skräpa ner
fnryk	= väldigt finfördelat regn
fnöle	= smäplocka
for, för	= "då för för mej",
lycktes, kom att tänka på	
forare	= statare
formöt	= drummel

bakgrimma = pakethållare på
cykel
ballerkärring = skvallerkärring
ballre, ballite = skvallra

2

ebatti	eller ilbatti	= envis,
tjung		
e' bläng	och e' svälij	= smart
borta	fort urdrucken	
egentlinn	= egentligen	
e'granna	e'gråmna	= lite grann

fjär = fjädrar
 fladdreta = diarré
 flaphorn = flamsig
 fie = se fittlucks, liten brax
 flo, veflo = uppstaplad ved
 floarn, floe, floge = gången i

- frö = befruktat, "Ägga va inte frö,
du hade ingen tuppe"
- frötånn = marginal
futtl = tumla med fingrarna
fångsam = en mycket givmild
person
- fat, fäter = fel eller misstag,
olater, chosser
fälle = väl, kan ja fälle göre
färs o meens = kivas, bråka
föglar illvroler = fåglarna
sjunger
- förrige = förra
förveten = nylikten
föota = sockor av filt utan skäft
- gaar'n, gaär'n = galen
gaffia = kivas, gråla
gapte = gapade
garning = gaining
garning denna = din gaining
garschken = lite småtökig,
indisponerad
- geck te bress = gick i bredd
gingla = vackla
giort göre = göra färdigt
glaite = skvampa och skväätta
med vatten
- glane = titta
glispe, glipe = reva, "du ha fätt e
glispe på byxera,"
- glora = mycket svag lampa
gläbbig = smaskig (om bakverk)
gläfsa = smågräla
- glök = tog
glöte = skvampa och skväätta med
vatten, bada, plaska
- glöpsnö = blötsnö
- gneppe = högfiärdig kvenna
gnitt = en hårdkörd snöväg
grav = större utloppsdike
- greja, grejor = kälke, kälkar
gremli = ojämnt smutsig
grillri = rörig, brokig, om färger
grime = skrattia
gripnäve = handfull (t ex om
mjöll)
- grose = ohysad eller glupsik per
son eller smutsgris
gäl = gärd
göörbria = jättiebra
- huttl = hemlighälla
hänsers = avigt, baktänges
hälta, hälfta = hälften
hännave = här, just här
högviktig = mycket angelägen
hölera = hälorna
hörk, hörker = stolt, frisk, rask,
livlig, flink, mälig
hösäta = hövälm, hässja
- locknät = spindelvät
locknät i vrägera = spindelvät i
vråna
- locksnara = spindelnät
- lägge å = ge sig iväg, sluta
- läppalätter = präksam
löhilla = skinnmössa
lömhart = förrädisk halka
- maa = madan
- mulyanter = tumvantar
mällahätte = glipa mellan troja
och byxor
- möade = motionerade
- möadryg = lat
moe = mycket
mödryg = ovillig
mök = tjey
- mör i mutten = inställsam, len i
truten
- moössen = mossen
- nackaoes = nackspärr
naggane go = ganska bra
nopa te = somma
- nubbit = gå med små steg
nucke = äldre, oligt frunummer.
- Skällsord.
- nyvil = fulig
nött röckna, natt tackna =
något liknande
- oamde (ram de) = uppror
ommel = stryk
oangle opp = växa upp fort
obändi' = envis
- oeka = stappa
oppless = trött på
ouge (rug) = sårskorpa
- oättöversväng (rättöversväng) = genväg
oita = tur
- ounna = undan, gå unna, fort
urvär = yrväder
- uschaalingen = fy vad äckligt
uschaan = fy
- utå = utav
- präffel = dum kar!
- pölkte = födde
pöpp = flygfä, skräp
- R visfallen = hjälpls
vrese, vresing = ohanterligt trå
vulen = beskaffenhet
- vurti = varit
väjen = vägen
västinner = väderspänd
- väll = bra
vånn = vär, våran
vålas = kela
- S sage = sa (om nån sage te näj)
- samtäjen = åldrad i förtid
- simme = kort snörstump
- sir = ser, tittar
siale = kela med, smeka
ske-era = skedarna
skifte hann = byta hand, byta tag
- slougen = snopen, tillintetgord
- saje te = hälsa på
sömmne = somliga
- sörkel = strunktkarl
- söve = sova
- T tajjen = medtagen, försvagad
tajti, tajti = tagit
ta ve sää = bli bekymrad
- tebu = tillbud
- terde, terdde = dunk (på en båt)
- terslapp = bit av durken
tetagen = försiktigkommen
- raje = stå och trampa
- trall = trillade
- tvarträ = tjuring, på tvärs
täcken, tättien, töcken = sådan
törhände = kanske
- A ä' dä' så tessem = är det så det
ligger till
- älla = annars
- älta = upprepa
älting, älling = liten fisk
(elritta t ex)
- ämmla = allmänt dålig och
- eländig
- ärjer, ärger = arg
- ärne = ärende
- ä' te' oess = är klar, är beredd
- ätte' sänna = efteråt
- äyles om = bråka om
- axmere = godta, sätta värd på,
anse vara fin nog

ögnenäste	= ögonvrå, närmast nasan
öke	= eka
ölkstock	= eka, ekstock
öppschlehet	= uppslitet
örja, örje	= strypa
ögösöer	= givmild
över så	= särdeles (inte över schä begåved)
ööjiget (örrit)	= burrigt, lockigt (om hår)

vaffer, vaffler	= våfflor
vaffle	= vassle
varevie	= varenda
vargfitté	= fällhugg
värnås	= var nägonstans?
vars	= Jaa varrs och Nää va
varsne	= få se, bli varsne
varte	= varje
veria	= gnäggå
vetet	= veitjet
vettu	= vet du, eller hur

panke te	= góra platt
pattera	= kvinnobräst
pengâ	= pengar
pippli	= grining, kinikig
pissmyra	= stackmyra
piutt	= liten hög
piåk	= narr, tok
platera	= utgångna skor
plöje mö	= ploga
poa, poja	= ropa
prisnost	= snopen

haddadär	= använd
haftsi	= slarvigt
hank	= vidja i gårdesgård
hanses, homoms	= hans
hanna	= backa med åror
harke	= en kratta
hemmave	= hemma
hen	= brynstien
henet, heneter	= färglös, blek
la, lä	= välf (dä ha lä ja mä)
taffer	= mesig man
lafsig	= ovårdad, slafsig, mesig
lakarn	= lakan
lapptaska	= skvallybytta
lia	= backen
lickerste	= bästa, godaste
linker	= vara på lyran, halt
locke	= spindel

Sommarpriser i Schollbutiken!

På utvalda delar av
säsongens skor och sandaler

30 % rabatt

(Gäller födemarkta varor)

Välkomna!

S:t Larsgatan 33, Linköping
Tel 013-13 46 00

Vaccinationsmottagningen 581 85 LINKÖPING
Infektionskliniken tel 013-22 13 87
Universitetssjukhuset (ingång 2)

INFektionsklinikens Vaccinationsmottagning

Vi har kunskap om det aktuella epidemiäget, ger råd, informerar och vaccineras

Telefon:

Måndag	kl 08.00–11.00 kl 13.00–15.00
Onsdag	kl 08.00–11.00 kl 14.00–17.00
Torsdag	kl 08.00–11.00
Fredag	kl 10.00–11.00

Mottagning efter tidsbeställning:

Måndag	kl 08.00–13.00
Tisdag	kl 10.00–20.00
"Drop in"	kl 17.00–20.00
	kl 08.00–12.00
	kl 08.00–10.00
Söndag	
Fredag	

Välkommen!

Ring eller besök vår hemsida för information!
TIA

Stiftsgårdssommar i Vårdnäs!

Midsommarafton midsommarfirande med start kl 15.00.
Kanotuthyrning hela sommaren, bokning i receptionen.
Storkanot med plats för 16 personer. Gör en heldagsutflykt med släkten eller vänerna!
Sommarnäfje öppet under juli mån
kl 10.00-21.00

Program i juli

Söndagar kl 12-14
Sommarbuffé 80:-/pers inkl dryck
Måndagar kl 19
Berättarkväll med olika teman

Iisdagar kl 19-22
Grilla med kocken, annålan till m
110:-/pers inkl dryck.
**Ring eller besök vår hemsida för
information!**

gjort greenere
stryktåliga.

Juni Juli Augusti 2003

SOMMARCORREN

GUSTAF ADOLFSLÄTAN 9
TFN: 011 20 02 50
FAX: 011 20 02 77

STORFORMATSSKRIVARE

FÄRGPLOTTER i format 1,5 m x valfri längd
affischer • golvdekor • butiksskyltar
Inomhusskyltar • Ijusskyltar • utomhusskyltar

TRYCK SAKER

Norrköping

Onsdag 7 mai

VA TJYVEN
HÅLLS DU MÄ, GARNING
DÄNNA VE?

DÄ Ä
FÖR TRÄLIT!

Foto: BJÖRN LARSSON

Neu ä dä inne å prate

FÖRÄLDRAFÖRENINGEN MOT NARKOTIKA

Vi kan och hjälper, samt stöder
föräldrar i kampen mot narkotika.

tel. vardagar 9-13 011-18 68 13

ROÄVA
BARE SKENE ÖVER
VÄGA!

ÄR'U BÄNG,
ELLER?

Testa om du är en riktig östgöte *Para ihop de rätta svaren*

1. bröte	a. elak
2. grosig	b. specialgrej
3. anterdaner	c. stört omöjlig
4. herte sä	d. fot
5. tråle	e. lättfotad flicka
6. fnul	f. smörgåspålägg
7. bovägga	g. småregna
8. skank	h. skvalrra
9. sögel	i. orädd
10. ballte	j. arbeta
11. abrovink	k. lugna sig
12. duske	l. allehanda skräp
13. ille knort	m. mössa
14. jersker	n. fort
15. lurke	o. bli till sig

Rätt svar: 1 l, 2a, 3o, 4k, 5j, 6e, 7c, 8d,
9f, 10h, 11b, 12g, 13n, 14i, 15m

e öschötske igen

släppner = tröft
slösse = tygskynke
släga-hie = slånbärssuske
smuttrit = småmönstrat, smågulligt
snöge = snöa
spaddade = gick fult med långa
 steg
spete = mager flicka
stukbräe = tvättbräde
stööter = tokig, galen
sulte = suga
särde = sälsg, vide
sögel = sovel, smörgåspålägg
sötläsk = vanlig läsk till skillnad
 pilsner

T

taijt, tajjit = tagit
terdde = durk (på en båt)
terslapp = bit av durken
tetaxen = försigkommen
tjogle = gå lite planlöst
tjäke = gräla
traje = stå och trampa
triblere = försöka få någon att förstå
tryskel = tröskel
trägål = trädgård
tvarträ = tjurig, på tvärs
tära = tårna

U

urvär = yrväder
uschaan = fy
uschaalingen = fy vad äckligt

V

varevie = varenda
varsne = få se, bli varsne
vett'u = vet du, eller hur
ve'flo = vedtrave
vidit = finurligt, knepigt
vigulant = uppsträckt, lite märkv
 dig
visfallen = hjälplös
vurti = varit
väjen = vägen
väla = världen
väästinner = väderspänd

Ä

ä' dä' så tessen = är det så det lig
 ger till
ä' te' oess = är klar, är beredd
älling = liten fisk (elritsa t ex)
änne-vänne = vända upp och ner
ätte' sänna = efteråt
äxmere = sätta värde på

Ö

öööigt (örrit) = burrigt, lockigt (om
 hår)

Väjersker — öxmera öschötskan

Bovägga att förstå vad de säger i Östergötland?

För den skull har vi här det absolut bästa hjälpmedlet: ordlistan som våra läsare fristöjt hjälpt till med under åren.

Östgötska "P" i början av ett ord har vi skrivit med "o" (oedig=redig). Det blir tydligast så, även om det ser lite underligt ut.

En apostrof markerar uteslutet bokstav, inte hur ordet utsallas. Du ska veta att detta bara är en liten del av det mustiga tungomål som talas i de djupa Tjällmoskogarna, eller på slättien bortat Skänninge och Vadstena. För att inte tala om i Kinda eller Ydre. Varsagod, detta är din guide till den lödiga öschötskan:

- A** *a'ar si'a* = (på den) andra sidan
abrovink = specialkonstruktion, t ex en snygg, fiffig dribbling i fotboll
aftavar = kvällsmat
ambatas = släss
annlesse, annlesse = annolunda
anterdancer = upphetsad, bli till sig
ärper = fasttorkad smuts
- B** **bakgrinna** = pakethållare på cykel
balite = skvalitra
baxne = häpna
bilera = bilarna
biss = bitas
bleke = blixtra
blöge = blöda
bo'ert = bordet
bot = laglapp t ex på byxbak
bovägg = stört omöjligt
bringder = tvungen
bräe, brär = bröppan, farstubron
bröte = ollehandha skräp
bulle = förvaringskärl
bulsit = knöligt
byggning = byggnad
byxera = byxorna
böl eller **böl** = slö (om kniv)
- C** **garschken** = lite smäktig, indisponerad
geck te bress = gick i bredd
gjort göré = göra färdigt
glane = titta
glavatten = mindre översvämnning
glora = mycket svag lampa
glutte = titta
gläbbi = smaskig (om bakverk)
gnepe = högtärdig kvinna
granntycker = nogräknad, petig
gremil' = ojämnt smutsig
gripnäve = handfull (t ex om mjöl)
grinna = skratta
grunn-olker = fundersom
grätängslit = eländigt
gröffel = överfet person som äter mycket
gu'möra = gomorron
guu' så diaant = det var väldigt guu' va' han oedde = oj, vad han pritade
gyffse = lunka, lulsa
gäll luft = klart (väder)
- D** **drait, drajjit** = dragit
drank = sprit
dröpscher = idisslar
duske = smäregna
dän = trött, dimmig (i ögonen)
dän = borta, ur vägen
dä ör sche = det ordnar sig
dä bleiker = det blixtrar
dä schover äpp = det klarnar upp
dä struler = det krånglar
därrdadera = viderna
dänge te = slå till
dörsk = matt (i ögonen t ex)
- E** **ebatti' eller illbatti'** = envis, tjurig
e bliäng och e' svälij = snart borta, fort urdrucken
e joppen = handfull
e oedder pojk = en duklig pojke
e öke = en eka (böt)
- F** **fjäs** = kalsonger
faphorn = flamsig
flägbränn = sjukdom på tall, torrtopp
fläsmätt, flässinner = andfödd
fjöge = vindflöje
fnul = lättiförd flicka
fnöle = smäplocka
fnyk = väldigt fintfördelat regn
frat = ohrya
fränoxt = fränvänd

- G** **kati'** = märkvärdig
kava = hasa eller fara omkring
klippanischer = någon med fart i klödder = täng (i havel)
kräcka = boskapen, barnen
källstake = grov stoppnål
käx int' så diaant = tjata inte så förfärligt
köna, köne = flicka
körge = korg
köntsla = körtlarna
- L** **lakarn** = lokan
lekershu = lekskuga
lia = backen
licksne = inte så krya
lickerste = bästa, godaste, finaste linker = vara på lyran, halt
lurke = stickad mössa, även skinnmössa
långt skam i väll = avlägsset
låne öpp = tina upp
lätt igen = stäng igen
löhilla = skinnmössa
- M** **maa** = madan
marstake = grov synål t ex
malle = kraffer
meens = kivas
mulvantar = humvantar
mällahätte = glipa mellan tröja och byxor
mäoo (märra) = hästen, märran
mödryg = ovillig
mör i mutten = inställsam, len i trutten
möösen = mossen
möösa = hasa, söla sig
- N** **nackaeese** = nackspärr
nubbit = gå med smä steg
nyvil = famlig
- P** **paffkartong** = pappkartong
pattasöt mjölk = spenvarm mjölk
patthera = kvinnobräst
pipli' = grinig, kinkig
pijut = liten hög
plöje snö = plöga
prinsost = snopen
på lötet = punktering
pära = potatis
- S** **skanker** = ben
skene = springa
skrekret = skrevet
skressle = gliensja
skrä = otäcking
skräldäda = sprökärra
skräpen = sjuk
skräppa = skrävla
skuff = chiffroné, skäp, också bilens boklucka
skvälm = mycket utsöedd vätska

garschken = lite smäktig, indispo-

nerad

geck te bress = gick i bredd
gjort göré = göra färdigt

glane = titta

glavatten = mindre översvämnning
glora = mycket svag lampa

glutte = titta

gläbbi = smaskig (om bakverk)
gnepe = högtärdig kvinna

granntycker = nogräknad, petig

gremil' = ojämnt smutsig

gripnäve = handfull (t ex om mjöl)

grinna = skratta

grunn-olker = fundersom

grätängslit = eländigt

gröffel = överfet person som äter mycket

gu'möra = gomorron

guu' så diaant = det var väldigt guu' va' han oedde = oj, vad han pritade

gyffse = lunka, lulsa

gäll luft = klart (väder)

H **hanses, homoms** = hans
hemmave = hemma
hovere = göra sig till
hänsers = avigt, baklänges
hännas = hennes
hännafrå = härfäran
hännave = här
härritte (äpp) sei = lugna ner sig
härke = patrask
häser = blåsor
häschillera = skulderbladen
hörk, hörker = stolt

I **iijünter** = brevid

iläkler = elak

ille knort = fort, snabbt

illmari' = full i sjutton

J **j**

Väjersker — öxmere öschötskan

Bovägga att försätta vad de säger i Östergötland?
 För din skull har vi här det absolut bästa hjälpmedlet: ordlistan som
 våra läsare frikostigt hjälpt till med under åren.
 Ostgötska "r" i början av ett ord har vi skrivit med "o",
 (oedig=redd). Det blir tydligast så, även om det ser lite underligt ut.
 En apostrof markerar uteslutet bokstav, inte hur ordet uttalas.
 Du ska veta att detta bara är en liten del av det mestiga tungomål
 som talas i de djupa Tjällmoskogarna, eller på slätten borträ Skän-
 ninge och Vadstena. För att inte tala om i Kinda eller Ydre.
 Varsågod, detta är din guide till den lösiga öschötskan.

A

a'är si'a = (på den) andra sidan
a'är si'a = speciell konstruktion t ex
 en snygg, fintig dribbling i fotboll
aftavar = kvälvsmat
ambatas = slåss
annlesse, annlesse = annorlun-
 da
anterdaner = upphetsad, bli till sig
ärper = fasttorkad smus

B

bakgrinna = pakethållare på cykel
ballte = skvaltra

baxne = hänpa

bilera = bilarna

biss = bitas

bleke = blixtra

blöge = blioda

bo'ert = bordet

bot = lagbrott ex på byxbak

bövägga = stört omöjligt

bringder = hveningen

brona = trappan, farstbron

bräe, bräe = bröder, bräder

bröte = allehanda skräp

bulsit = knörligt

byggning = byggnad

bxera = byxorna

böl eller bö = slö (om kniv)

bötsena = böhusef

bäng, bängger = dum

bögel = buckla, stryk (i Motala)

bös = strö, halm

börje, börte = börtjade

vacker

fötta = sockor av filt utan skäft

gäpte = gapade

G

garschken = litet smätkig, indisponerad

E

geck te bress = gick i bredd

giort göre = göra färdigt

glane = itta

glovatten = mindre översvämning

glutte = itta

gläbbi = smaskig (om bakverk)

gnepe = högfärdig kvinna

grannlyckter = nogräknad, petig

gremil' = ofjömt smutsig

gripnäve = handfull (t ex om mjölk)

grine = skräcka

grön-olker = funderksam

grötängslil = eländigt

dän = trött, dimmig (i ögonen)

dän' sô daant = itata inte så

dä oer sche = det ordnar sig

dä schover åpp = det klamar upp

dä struler = det krånglar

därddera = vidderna

dörsk = matt (i ögonen t ex)

E

ebatti' eller illbatti' = envir, flurig

e bläng och e' svälij = snart borta,

fort urdrucken

e ioppen = handfull

e oedler pojik = en duklig pojke

e öke = en eka (böt)

H

hanses, honoms = hans

hemmave = hemma

hovere = göra sig till

hånsers = avigt, boklänges

hännas = hennes

hännafra = härfifan

hännae = här

härté (åpp) sei = lugna ner sig

härté = patrask

hässer = blöser

häschillera = skulderbladen

hörk, hörker = stolt

ijämter = biedvid

illaker = elck

ille knott = fort, snabbt

illmari' = full i sjutton

N

nackaoese = nackspärr

nubbir = gå med små steg

nyvıl = fumlig

nöt täckna = nägot liknande

O

oamde (ramde) = uppror

oarer (raner) = löper (hört om en

rik som löper)

olpära = potatis

ujlire = stå ostadigt (om föremål)

P

paffkartong = pappkartong

pattasöt mjölk = spenvarm mjölk

pattera = utgångna skor

pipli' = grinig, kinkig

piutt = liten hög

plöje snö = plöga

prisnost = shoppen

på löter = punktering

pära = polatis

S

skanker = ben

skene = springa

skrekef = skrevet

skressle = grensla

skräde = oläcking

skräda = språklära

skräpen = sjuk

skräppa = skrävla

skuff = chiffoné, skåp, också bilens

boklucka

skvälm = mycket utspädd vätska

sköve = skrubb

slaijt, slaijjit = slagit

sleke = sticka

slink = bär- eller satirkärm

sloback = gänglig pojke

slongen = snopen, tillintegjord

slommernäst = snopen

slundi, slundier = kvickänkt,

klipsk

kati' = mäkvärdig

kava = hosa eller fara omkring

ohäring = otäck mänskiska

omöönés = föra övzen

oppless = trött på

overs = lovart

oyste = svallvåg (efter fågel eller fisk)

nerod

som bryter vattenytan)

en

öre

öre